Reglement van het instrument “burgerdialoog”

KADER

Binnen de grenzen van de beschikbare begrotingskredieten kan de Stad Brussel een instrument instellen en organiseren dat «burgerdialoog» wordt genoemd.

Dit reglement heeft tot doel de voorwaarden voor de oprichting, de organisatie en de werking van dit instrument te bepalen.

DEFINITIES

Voor de toepassing van dit reglement wordt verstaan onder:

a) **Stad**: het geheel van de gemeentelijke overheden van de Stad Brussel, met inbegrip van de politieke organen en de administratieve diensten, die gezamenlijk optreden bij de uitwerking, de uitvoering en de tenuitvoerlegging van de openbare beslissingen.
b) **Burgerdialoog**: het participatief instrument georganiseerd door de Stad Brussel met het oog op het bevorderen van uitwisseling, overleg en co-creatie tussen de Stad en de bewoners en gebruikers van een bepaalde wijk. Dit instrument steunt op observaties geformuleerd door het publiek van die wijk.
c) **Burgers**: het geheel van personen die in een wijk wonen, alsook de gebruikers, namelijk iedere persoon die in de wijk werkt of er gebruik van maakt zonder er gedomicilieerd te zijn.
d) **Observatie**: een feit, situatie of concrete realiteit die door de burgers van een bepaalde wijk wordt vastgesteld op basis van hun gebruik, en die tot doel heeft de Stad Brussel te adviseren over de invoering van acties die de levenskwaliteit in de wijk verbeteren.

VILLE DE BRUXELLES • STAD BRUSSEL
Services du Secrétaire • Diensten van de Secretaris
Bruxelles Participation • Brussel Participatie
Rue des Halles 4, 1000 Bruxelles • Hallenstraat 4, 1000 Brussel
T. 02 279 21 30 – bruxellesparticipation@brucity.be - www.bruxelles.be • www.brussel.be

BENAMING, VOORWERP, PERIMETER EN FREQUENTIE

Article 1. Benaming

Dit reglement regelt de instelling en de werking van het instrument dat wordt aangeduid als «burgerdialoog» van de Stad Brussel.

Article 2. Voorwerp

De «burgerdialoog» bestaat uit terugkerende en permanente ontmoetingen per wijk tussen de Stad en de burgers. Deze ontmoetingen hebben tot doel een directe band te bewaren tussen de bewoners en de Stad. Concreet beogen zij de observaties in elke wijk te laten doorsijpelen en samen met de burgers naar mogelijke oplossingen te zoeken.

Deze ontmoetingen vinden plaats tussen de burgers van de verschillende wijken, de dienst participatie (hierna Brussel Participatie genoemd), de schepen van burgerparticipatie en ieder ander lid van de Stad Brussel wiens aanwezigheid noodzakelijk blijkt voor het verloop van de besprekingen.

De finaliteit van dit instrument is op lange termijn een gedeelde kennis over de wijken en een catalogus van overlegde realisaties tussen de Stad en haar bewoners op te bouwen. 2

Article 3. Perimeters

De ontmoetingen worden georganiseerd in 13 wijken:

- Heizel-Houba
- Oud Laken-Thurn-en-Taxis
- NOH-Mutsaard
- Haren
- Noordwijk
- De Kaaien-Dansaert
- Anneessens-Stalingrad
- Grote Markt - Sint-Jacobs
- Koninklijk - Martelaren - O.-L.-Vrouw-ten-Sneeuw
- Zavel
- Marollen
- Squares-Europa (Leopold)
- Louiza

Zie de precieze begrenzing van de wijken op de kaart in bijlage.

Article 4. Frequentie van de burgerdialoog

De burgerdialoog is georganiseerd volgens een cyclisch en doorlopend werkingspatroon dat het geheel van de wijken van de Stad bestrijkt. Hij wordt uitgevoerd in opeenvolgende fasen van drie wijken.

Na afloop van elke fase wordt het instrument ingezet in de volgende wijken totdat alle 13 wijken zijn gedekt. De cyclus wordt vervolgens op dezelfde wijze hernieuwd, tenzij de Stad anders beslist.

Het College stelt de uitvoeringskalender van het instrument vast, met inbegrip van de selectie van de wijken en de volgorde van de inzet van de cyclus.

WERKING VAN HET INSTRUMENT

Article 5. Algemene organisatie

De burgerdialoog is georganiseerd in drie belangrijke fases:

a) Een raadplegingsfase van de burgers (stappen 1 en 2 hieronder),
b) Een dialoogfase gericht op het uitwerken van voorstellen en/of aanbevelingen (stappen 3 en 4 hieronder),
c) Een verwerkingsfase door de Stad (stappen 4 tot en met 7 hieronder).

Deze drie fases worden uitgewerkt in 6 stappen:

1. De raadpleging met als doel observaties van burgers te verzamelen,
2. De analyse van de voorstellen door de Stad met het oog op het bepalen van de terugkerende thema's die voortvloeien uit de observaties,
3. De ontmoeting met als doel het produceren van voorstellen en/of aanbevelingen op basis van de observaties, een ontmoeting die «wijkvergadering» wordt genoemd,
4. De validatiebevraging door de wijk van de voorstellen en/of aanbevelingen,
5. De instructie van de oplossingen om ze aan het College voor te leggen,
6. De analyse en het antwoord van het College op de ontvangen voorstellen en/of aanbevelingen,
7. De herstart van het proces, rekening houdende met de elementen die tijdens de vorige edities zijn aangebracht, en de opvolging die daaraan is gegeven.

Article 6. Organisatie van de verschillende stappen van het instrument

1. De raadpleging van de burgers

Het College beslist over de lancering van de raadplegingsfase van de burgers, georganiseerd per geselecteerde wijken en per cyclus, overeenkomstig de uitvoeringskalender van het instrument. Deze fase loopt over twee maanden en wordt ondersteund door een multicanale communicatiecampagne.

De raadpleging verloopt zowel online, via een digitaal participatie-instrument, als op het terrein, middels ontmoetingsvormen met de burgers van de betrokken wijken.

Voor elke wijk wordt een aparte digitale ruimte geopend op het participatieplatform beheerd door Brussel Participatie. Burgers kunnen zich inschrijven voor één of meerdere ruimtes die overeenkomen met de wijken van hun keuze. Ze hebben de mogelijkheid om er observaties te formuleren en op de bestaande bijdragen te reageren.

Parallel aan het onlineproces wordt een aanwezigheid in de wijken georganiseerd. Het doel is de burgers te ontmoeten, in het hart van hun wijk, om hun observaties te verzamelen. Maar ook om de personen die niet over voldoende beheersing van digitale instrumenten beschikken, te includeren. De verzamelde informatie wordt toegevoegd aan de informatie verzameld op het samenwerkingsplatform.

Tijdens deze stap worden de deelnemers uitgenodigd zich vrijwillig kandidaat te stellen om deel te nemen aan de ontmoeting van een wijkvergadering. De inschrijving is onderworpen aan de vrijwillige mededeling van aanvullende socio-demografische gegevens. Deze gegevens worden uitsluitend verzameld met het oog op de eventuele toepassing van een loterijprocedure bestemd voor de selectie van de deelnemers. De verzamelde gegevens betreffen de woonplaats, de leeftijdscategorie, het opleidingsniveau (behaald diploma), de bezigheid, de taal en het geslacht, overeenkomstig de criteria vastgesteld door de bevoegde regionale en federale statistische instituten.

De observaties dienen het geheel van de volgende criteria te eerbiedigen, op basis waarvan de Stad een moderatie verricht:

a. Finaliteit van de observaties

De observaties beogen de Stad Brussel te informeren via terreinvaststellingen. Zij dragen bij tot een beter begrip van de gebruiken, behoeften en beperkingen eigen aan de wijk. Zij vormen geen politieke standpuntinnames maar gestructureerde burgerbijdragen.

b. Feitelijke grondslag

De observaties steunen op gedateerde vaststellingen, precieze locaties en objectiveerbare elementen (foto's, metingen, beschrijvingen, samengevatte getuigenissen). De observaties onderscheiden duidelijk feiten, gevoelens en voorstellen en kaderen in een logica van minimale verifiëeerbaarheid.

c. Perimeter van de observaties

De observaties betreffen uitsluitend nabijheidskwesties die tot de bevoegdheden van de Stad Brussel behoren, zoals de levenskwaliteit in de wijk, de openbare ruimten, de lokale mobiliteit, de netheid, het leefmilieu, de gezelligheid, de sport- en culturele activiteiten, de handelszaken en nabijheidsdiensten, het gebruik van de wijk, alsook de gemeentelijke uitrustingen en woningen.

Onderwerpen die dit kader overstijgen of die betrekking hebben op algemeen beleid worden niet behandeld.

d. Geïdentificeerde thema's

De administratie documenteert de geïdentificeerde thema's, met name in de opeenvolgende raadplegingscycli. De observaties dienen bijgevolg in te schrijven in deze informatieaanbreng.

e. Vorm van de observaties

De observaties nemen de vorm aan van een korte en gestructureerde nota volgens het hieronder vastgestelde model. Zij kunnen in geen geval de vorm aannemen van een persbericht, een tribune of een polemische tekst.

f. Model van de observaties

Om een uniformiteit van de geformuleerde observaties te waarborgen, dient hun redactie een precies model te volgen:

1. **Onderwerp**: korte titel en geografische perimeter (straat, plein, sector).
2. **Observaties**: waargenomen feiten, gedateerd, gelokaliseerd; contextelementen.

3. **Gebruiksimpact**: voor wie, wanneer, hoe, met welke gevolgen.
4. **Eventuele gevoelens**: hoe de observaties worden waargenomen en ervaren door de gebruiker die ze formuleert.
5. **Voorstellen** (facultatief): concrete maatregelen, eventuele varianten, prioriteiten.
6. **Bijlagen** (facultatief): foto's, kaarten, schema's.

2. De analyse van de observaties door de Stad

Na afloop van de twee maanden analyseert de Stad de inhoud van de ingediende observaties om de dominante thema's te extraheren. Deze thema's worden voorafgaand aan de wijkvergadering verzameld en dienen als basis voor de ontmoeting.

3. De ontmoeting van de wijkvergadering

De Stad organiseert de burgerdialoog per cyclus zoals uitgelegd in artikel 4. In de loop van elke editie en voor elke wijk vindt een ontmoeting plaats tussen de burgers en de schepen van participatie, na afloop van de analyse van de observaties.

Deze ontmoeting is een moment van co-creatie van voorstellen en aanbevelingen gericht op het verbeteren van het leven in de wijk.

5

De ontmoeting bestaat uit maximum 21 «burger»-deelnemers.

Het verloop van deze ontmoeting wordt verzorgd door Brussel Participatie, op basis van de informatie verzameld tijdens de raadpleging. De Stad structureert de observaties door het aantal weerhouden thema's te beperken. Zij begeleidt de ontmoeting met het oog op het samen met alle deelnemers produceren van voorstellen en aanbevelingen.

Indien de Stad een bijzonder project in de wijk ontwikkelt, zal dit worden opgenomen in het raadplegingsproces georganiseerd in het kader van de wijkvergadering.

Na afloop van de ontmoeting worden de deelnemers uitgenodigd de meest relevante voorstellen of aanbevelingen te prioriteren om aan het College voor te leggen. Om het proces doeltreffend te houden, wordt een beperkt aantal voorstellen of aanbevelingen weerhouden via de aan de deelnemers gevraagde prioritering. Brussel Participatie stelt het verslag van deze stap op, dat een tussentijds rapport vormt in het gehele proces.

4. De validatiebevraging van de wijk met betrekking tot de voorstellen en/of aanbevelingen

Om de pertinentie van de resultaten van de ontmoetingen te bevestigen, kan een online en terreinbevraging worden georganiseerd. Deze raadpleging beoogt de juistheid van de voorstellen en aanbevelingen te meten en hun aantal te reduceren teneinde een prioritering in termen van belang voor de wijk te bepalen.

5. De verwerking van de oplossingen

Brussel Participatie stelt het eindverslag van de ontmoeting op, alsook de lijst van de voorstellen en aanbevelingen en het resultaat van de validatieraadpleging. Het geheel van deze inhouden wordt aan het College voorgelegd en door het College geacteerd om de volgende stap in te leiden.

6. De analyse en de reactie van het College

Het College belast de verschillende diensten die betrokken zijn bij de voorstellen of aanbevelingen met de analyse ervan en met het mededelen van hun conclusies aan Brussel Participatie binnen een termijn van 2 maanden. Te dien einde zal hun een opvolgingstabel worden voorgelegd met 7 opvolgingsstatussen:

- In analyse
- Opgevolgd
- Gedeeltelijk opgevolgd
- Niet opgevolgd
- Buiten kader
- In uitvoering
- Uitgevoerd

De schepen van Participatie verzamelt binnen een termijn van 1 maand aanvullende adviezen bij de analyse opgesteld door de verschillende diensten.

Alle voorstellen en/of aanbevelingen zullen het voorwerp uitmaken van een antwoord van het College.

De antwoorden van het College worden gepubliceerd op het digitale platform.

7. De herstart van het proces in de logica van zijn voortdurende herhaling

Om de continuïteit, de verrijking en de duurzaamheid van het instrument, gaat de Stad na afloop van elke cyclus over tot een actualisering van de opvolging uitgevoerd overeenkomstig stap 6. Op die basis kan het College, in voorkomend geval, de thema's en problemen bepalen die op de agenda van de volgende cycli dienen te worden geplaatst.

DE ONTMOETINGEN VAN DE WIJKVERGADERING

Article 7. Organisatie en houding van de ontmoetingen van de wijkvergadering

1. Algemeenheid

De ontmoetingen van de wijkvergadering vinden plaats in aanwezigheid. Zij vormen een bijzondere gebeurtenis die van de deelnemers een aanwezigheid gedurende meerdere werkuren vereist. Zij worden uiterlijk 3 weken voor het evenement tot deze ontmoeting uitgenodigd.

De deelnemers aan deze ontmoetingen verbinden zich tot wederzijds respect en tot het niet hinderen van het verloop van de zittingen, vergaderingen en debatten, wat zich vertaalt in actief luisteren, het respecteren van het woord van eenieder en de inclusie van allen. Elke discriminerende en/of agressieve opmerking of gedraging leidt tot uitsluiting van de ontmoeting.

Personen die een bijzondere hulp of expertise kunnen bieden in de debatten kunnen op deze gelegenheid worden uitgenodigd.

2. Selectiemodaliteiten voor de deelnemers bij een te hoog aantal ingeschrevenen

De efficiëntie van het werk in collectieve intelligentie of co-creatie is afhankelijk van een bepaald aantal deelnemers. Indien het aantal ingeschreven personen het in artikel 6.3 voor deze ontmoetingen voorziene aantal overschrijdt, zal een selectie plaatsvinden via «gestratificeerde» loting. Deze

methode voor de selectie van een steekproef beoogt de representativiteit van de steekproef ten opzichte van de bevolking van de beoogde wijk te waarborgen op basis van de socio-demografische criteria die bekend zijn uit de regionale statistieken, en tegelijk elke persoon een gelijke kans te bieden om te worden geselecteerd.

De gestratificeerde loting is een loting die wordt uitgevoerd volgens een interne procedure gericht op het waarborgen van representativiteit en gelijke behandeling. Deze loting confronteert de steekproef van de kandidaten met de beschikbare statistische gegevens van de betrokken wijk (BISA-gegevens, Wijkmonitoring, enz.). De procedure zorgt ervoor dat naast de «burger»-profielen van de wijk ook vertegenwoordigers van de verenigingssector, handelaars en andere betrokken partijen worden opgenomen. Indien een aangewezen deelnemer niet aan de vergadering kan deelnemen, kan hij worden vervangen door een andere kandidaat die wordt opgenomen in het geheel van de niet-geselecteerde kandidaten, overeenkomstig dezelfde modaliteiten van gestratificeerde loting.

3. Keuzewijzen voor de thema's, aanbevelingen en/of voorstellen door de deelnemersgroep

Iedere vorm van conclusie van het werk van de deelnemers gericht op het bepalen van thema's, prioriteiten, aanbevelingen of voorstellen namens de groep geschiedt via een geheime of open stemming, naargelang de aard van de stemming. Meerdere stemmingswijzen kunnen worden toegepast (handopsteken, gebruik van een digitaal instrument, stickers, gebruik van papier, enz.). 7

4. Onverenigbaarheden

De hoedanigheid van deelnemer aan de ontmoeting van de wijkvergadering is onverenigbaar met de uitoefening van een mandaat van gemeenteraadslid, schepen, raadslid van het OCMW, minister of parlementslid.

Een ontmoeting van de wijkvergadering mag ten hoogste één lid van eenzelfde huishouden bevatten als deelnemer in dezelfde vergadering. De minimumleeftijd om aan deze ontmoetingen deel te nemen is 16 jaar.

Een deelnemer die zich, bij de behandeling van een bijzondere kwestie, in een situatie van belangenconflict bevindt, kan de besprekingen en de stemming met betrekking tot die kwestie niet bijwonen.

Elke burger kan slechts deelnemen aan een vergaderingsontmoeting van één en dezelfde wijk. Indien hij zich heeft ingeschreven voor meerdere virtuele wijken, dient hij een hoofdwijk te kiezen aan de ontmoeting waarvan hij wenst deel te nemen.

5. Logistieke organisatiemodaliteiten van de ontmoeting van de wijkvergadering

De Stad waakt erover deze vergaderingen comfortabel te laten verlopen zodat de deelnemers zich gewaardeerd voelen in hun betrokkenheid. Afhankelijk van de middelen waarover zij beschikt, bepaalt zij de meest gepaste wijze om deze erkenning van de burgers tot uitdrukking te brengen.

EVALUATIE VAN DE METHODOLOGIE

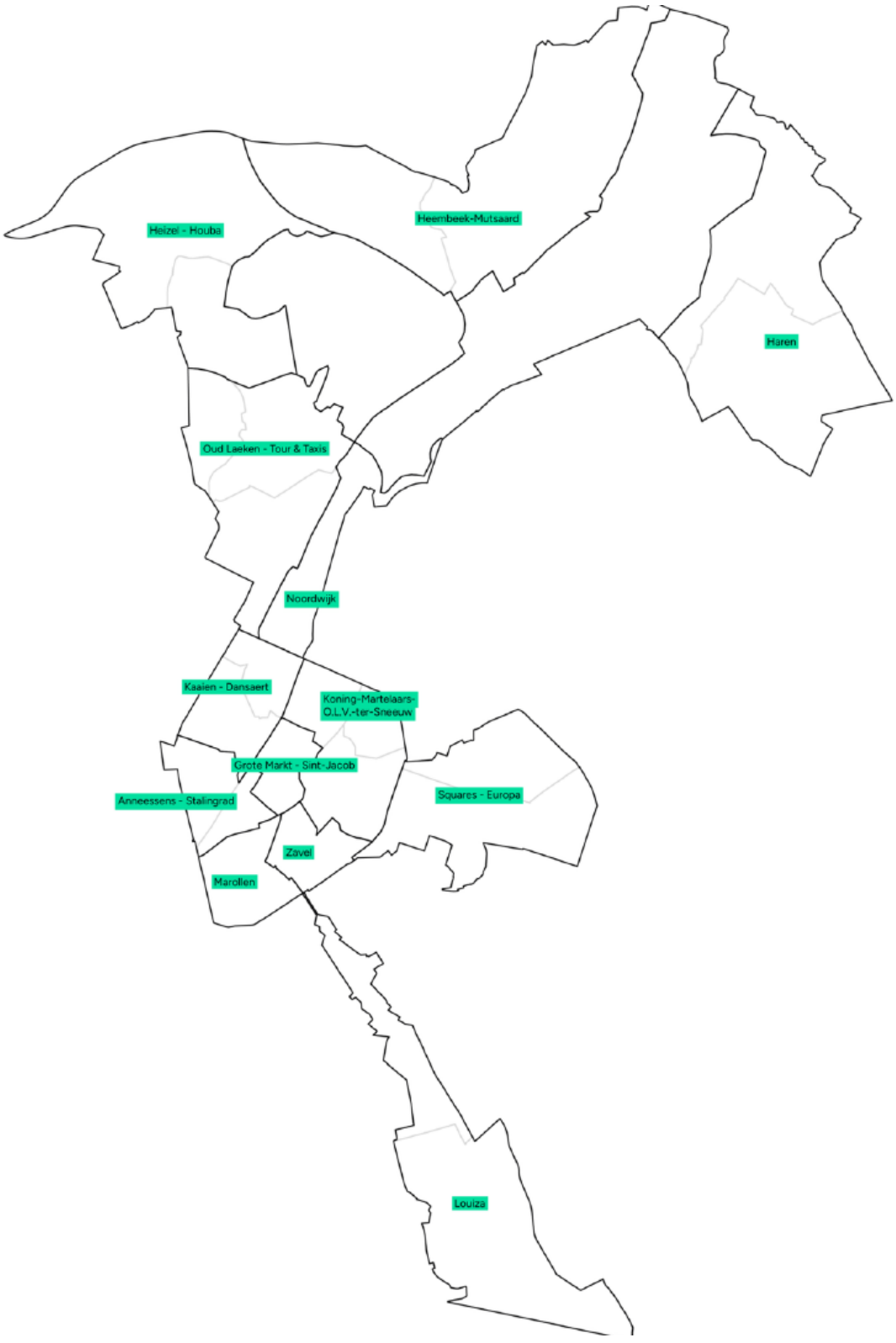
Article 8. Evaluatie van het instrument en aanpassing

Het instrument van de burgerdialoog wordt na afloop van elke cyclus geëvalueerd teneinde het aan te passen in functie van de dynamiek die aanwezig is gedurende het gehele proces. Deze bijzondere evaluatie heeft betrekking op de werking en de methodologie die in dit instrument worden gehanteerd, en niet op de inhoud geproduceerd door de ontmoetingen van de wijkvergadering.

Deze evaluatie wordt medegedeeld aan het College en openbaar gemaakt via de meest geschikte kanalen.

8

BIJLAGE: KAART VAN DE WIJKEN VAN DE BURGERDIALOOG

9